

jaar op de opium daar wel van. Heren XVII merkten evenwel op dat in dezelfde periode de uitgaven de inkomsten hadden overschreden. [fol. 66] De grond voor optimisme werd daarom wankel gevonden, ook omdat er in vergelijking met eerdere jaren weinig opium was aangevoerd. De daardoor gestegen prijzen komen slechts aan particulieren ten goede. De aanvoer was inderdaad gering in vergelijking met eerdere jaren. Dit jaar was ze echter 419 kisten, maar slechts 213 kisten in 1763. Maar de Opium Sociëteit heeft daarvan niet uitsluitend voordeel, want al twee jaar lang betaalt ze, zelfs tegen haar octrooi, rsd 100,- meer per kist. Uit de brief van 20 februari 1764 van de directeur en hoofdadmirateur blijkt dat er enige hoop is om het voordeel van particulieren binnen redelijke perken te houden. De Engelse compagnie heeft geen aandeel in de opiumhandel.)

Noopens den oorsprong der schult van den overleeden Compagnies makelaar Damoedher Serkaar groot f 15.647,14,8, is het (met eenige verandering in opzigt van U Wel Edele Hoogachtbare gevoelen) dus geleege dat dezelve ontstaat uyt een post die tweemaal aan zeekeren moorschen koopman Choja Wazid heeft moeten betaalt werden, om zekere schultbrief van 105.000 ropijen gequiteert te krijgen, die overlang aan Damoedher betaalt was. Dog waarvan de obligatie onder den crediteur was blijven berusten, ter zaake Damoedher het voorsz. restand van f 15.647,14,8 met hem nog niet hadt vereevent. Terwijl op U Wel Edele Hoogachtbare betoond ongenoegen over zeekere acte van substitutie, die het ministerie van Houglij, uyt kragte van eene op hetzelfde gepasseerde procuratie van Damoedhers zoon en erfgenaam op de presidiale kamer Amsterdam ter invordering van een vrij grooter restand schult van den gerepatrieerden oud-directeur Jan Kersseboom, de heer raad extraordinair Taillefert, als ten tijde van de gepasseerde substitutie geweest zijnde directeur in dese directie, zig zodanig verklaart, als bij een ter onser resolutie van den 16^e augustus g'insereerd schriftuur van Zijn Edele omstandig blijkt.

Fol. 66v-67v.

(Hoewel Louis Taillefert erkende dat, weliswaar niet door onoplettendheid, in deze zaak niet alle regels van de rechtskunde zijn gevolgd, verklaarde hij dat hij, hoewel hij er geheel buiten stond, slechts heeft bedoeld [fol. 68] de Compagnie, in ruil voor een schuld die Jan Kersseboom had erkend aan Damudar Sirkar te hebben, aan een vordering op hem te helpen. Daar zou anders niet de minste kans op zijn geweest. Zonder de desolate toestand van Kerssebooms financiën, waarvan men toen in Bengalen geen vermoeden had, zou deze schuld beslist al zijn afgelost. Taillefert beweerde dat dit geen slecht voorbeeld aan anderen kon geven. Heren XVII hadden bevolen de Compagnie zo goed en snel mogelijk schade-loos te stellen.)

Zo hebben wij, in aanmerking gekomen zijnde dat voorsz. somma onder ultimo augustus 1757 bij het Houglijse negotiejournaal, na de tweede afbetaling op ordonnantie van den oud directeur Bisdom geschiet, afgeschreeven is, zonder dat er alvorens eenige resolutie bij den Politicquen Raad te Houglij overgenomen was. Schoon anderzints de extensie bij het Houglij's journaal van 1756/7 (dat namentlijk die schult voor de tweede keer voor Damoedhers reekening betaalt wierd, om de obligatie gequiteert uyt des crediteurs handen te krijgen, wijl hij anders door den nabab zoude kunnen genoodsaakt worden het volle bedraagen dier obligatie nog eens te voldoen) niet duyster te kennen geeft dat de zaak in deliberatie moet gebragt weezen. Dog de aantekening, 'tzij uyt onvoorzigtigheyt, of met voordagt agtergebleeven, waardoor dan ook niemand van de toenmalige raadsleeden aanspreekelijk kan gehouden werden, en er dus geen de minste weg tot een prompte voldoening openstaat, goedgevonden al de papieren uyt Nederland betreffende de voormelde schult terug ontvangen in originali en copia authenticq te zenden naar Bengale, ter generale secretarij alhier authentique afschriften daarvan te bewaaren, het ministerie van Houglij aan te schrijven (gelijk reeds geschiet is) om alle mogelijke devoiren ter in-ninge van de schult des mogelijk van Damoedhers zoon en erfgenaam in 't werk te stellen, bij elke gelegentheyt van 't succes hunner pogingen kennis te geeven, en eyndelijk de reekening van voormelde gerepatrieerden oud-directeur Bisdom, den eenigsten die men,